

Aan:
de heer W.L.H. Moinat

(i.a.a. de overige Statenleden)

Assen, 28 juni 2017

Ons kenmerk 26/3.2/2017001600

Behandeld door mevrouw D. Wimmers en de heer A.J. van Harten (0592) 36 52 30

Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vraag ex artikel 41 Reglement van orde over
zienswijzen ontwerp-instemmingsbesluit gaswinningsplan Westerveld

Geachte heer Moinat,

In uw brief van 30 mei 2017 stelde u een vraag over zienswijzen ontwerp-
instemmingsbesluit gaswinningsplan Westerveld. Wij beantwoorden uw vraag als
volgt.

Vraag 1

Bij de adviesaanvraag over het gaswinningsplan Westerveld (11 velden in Noord-
Drenthe) heeft u niet samen met de noordelijke gemeenten opgetrokken. Daarom
leggen wij u de zienswijzen van de gemeenten voor en vragen wij u per onderdeel
gemotiveerd aan te geven waarom u die zienswijze wel of niet ondersteunt.

Antwoord 1

*Wij kennen de gezamenlijke zienswijze van de gemeenten en hebben die, net
als destijds het advies, in bestuurlijk overleg besproken. Uw stellingname dat
wij niet samen hebben opgetrokken, klopt niet. In de adviesfase is zeer nauw
samengewerkt, zijn de adviezen op elkaar afgestemd en is bestuurlijk
afgesproken dat de overheden naar elkaar verwijzen. Diezelfde lijn is
afgesproken met betrekking tot de ingediende zienswijzen.*

*Wij delen de zorgen van de gemeenten en wij vragen aandacht voor een
begrijpelijke en transparante onderbouwing van alle inhoudelijke punten. Het
verschil in zienswijzen tussen provincie en gemeenten zit in het feit dat de
provincie op basis van de Structuurvisie Ondergrond 2.0 geen principiële
bezwaren heeft tegen gaswinning uit kleine velden en de noodzaak
onderschrijft om kleine velden voorlopig te blijven exploiteren.*

Op termijn is afweging gewenst over nut en noodzaak van gaswinning in relatie tot de beschikbaarheid van duurzame energie. Dat moment is echter nog niet bereikt.

De 'nee, tenzij' formulering uit het advies van de gemeenten en het 'ja, mits' van ons college verschillen slechts op subtiële wijze en reflecteren de eigen bestuurlijke posities en belangen. Juist omdat decentrale overheden verschillende belangen behartigen is in de Mijnbouwwet adviesrecht voor zowel provincies, gemeenten als waterschappen opgenomen.

Wij hebben waardering voor de inspanning van de gemeenten die heeft geresulteerd in een uitgebreide zienswijze en verwachten dat wij met de afgesproken werkwijze elkaar zullen versterken. Het past in deze context dus niet om de zienswijze van de gemeenten op punten te becommentariëren.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, secretaris

, voorzitter

Bijlage: Zienswijze ontwerp-instemmingsbesluit winningsplan Westerveld van de provincie Drenthe d.d. 13 juni 2017

mb/coll.

Aan:
de minister van Economische Zaken,
de heer H.J.G. Kamp
Directie Energie en Omgeving
t.a.v. Cluster Vergunningen
Postbus 20401
2500 EK 's-GRAVENHAGE

Assen, 13 juni 2017
Ons kenmerk 24/3.4/2017001728
Behandeld door mevrouw D. Wimmers (0592) 36 55 14
Uw kenmerk DGTM-EO / 17049933
Onderwerp: Zienswijze ontwerp-instemmingsbesluit Winningsplan Westerveld

Geachte minister,

Op 8 mei 2017 hebben wij uw ontwerp-instemmingsbesluit voor het Winningsplan Westerveld van de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (NAM) ontvangen. Na ons advies, hebben wij nu de gelegenheid een zienswijze op dit besluit in te dienen. Wij hebben hierover met de overige adviserende decentrale overheden overlegd. In ons advies gaven wij eerder aan, de zorgen die de gemeenten naar voren brengen te delen. Wij delen deze zorgen van de gemeenten nog steeds, met name voor wat betreft (het ontbreken van) voldoende oog voor het burgerperspectief en de rechtszekerheid van mogelijk door toekomstig schade gedupeerde burgers. In de door de gemeenten ingediende zienswijze geven zij uiting aan die zorgen. Wij vragen u daarom dat u bij uw afwegingen hierop ingaat op een voor inwoners begrijpelijke en transparante manier en zo uw besluit onderbouwt.

In deze zienswijze bevestigen wij een aantal zaken waarin u ons advies hebt overgenomen en zullen wij vervolgens ingaan op het feit dat u niet alle punten van ons advies opnam in de voorschriften en beperkingen die u aan uw besluit verbindt.

Ons advies met betrekking tot de gevolgen van bodemdaling en het maken van afspraken daaromtrent met betrokken partijen hebt u overgenomen. Ook ons advies om het huidige KNMI-seismisch meetnetwerk uit te breiden en een representatieve nulmeting uit te laten voeren aan gebouwen boven de voorkomens van Eleveld en Vries-Zuid hebt u overgenomen. Op deze wijze zal de relatie tussen eventuele schade aan gebouwen en een bodemtrilling beter zijn vast te stellen. Dat het schade-afhandelingsproces transparant dient te zijn en binnen een redelijke ter-

mijn dient te worden afgerond hebt u ook als voorwaarde verbonden aan uw ontwerpbesluit. Bovendien heeft u een termijn gesteld waarbinnen de NAM dit proces openbaar dient te maken.

Tenslotte draagt u de NAM ook op binnen een bepaalde termijn een risicobeheersysteem te ontwikkelen en operationeel te hebben. Om de kwaliteit van het systeem te borgen laat u het beoordelen door de inspecteur-generaal der mijnen. Dit komt tegemoet aan ons verzoek ervoor zorg te dragen dat de juiste parameters en acties in het risicobeheersysteem worden opgenomen.

Schade-afhandeling

De NAM dient door middel van uw instemmingsbesluit een aantal maatregelen te treffen om tegemoet te komen aan de zorgen van burgers met betrekking tot (de gevolgen van) gaswinning. Wij hebben inmiddels geconstateerd dat er bij de NAM bereidheid is de decentrale overheden te raadplegen over de wijze waarop aan die maatregelen invulling gegeven kan worden.

Wij stellen het op prijs dat er overleg plaatsvindt met decentrale overheden over schade-afhandeling. Voor ons blijft overeind staan dat de primaire verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij u en bij de NAM. Op het punt van transparantie en onafhankelijkheid van het schademeldings- en afhandelingsproces dienen primair afspraken gemaakt te worden tussen de NAM en EZ en niet tussen de NAM en de decentrale overheden. Wij zijn het daarom niet met uw ontwerpbesluit eens.

Nulmeting

In uw motivatie geeft u aan, dat de nulmeting aan gebouwen bedoeld is als hulpmiddel om bij een vermoeden van mijnbouwschade het oorzakelijk verband tussen schade en gaswinning te kunnen vaststellen. Wij vinden een representatieve nulmeting een goede zaak. In het kader van de discussie over 'onafhankelijkheid' bij schadeafhandeling vinden wij het van belang dat *onafhankelijk van de NAM* getoetst wordt dat deze meting inderdaad representatief is voor het betreffende gebied en naar behoren uitgevoerd is. Wij verzoeken u:

- *in uw definitieve besluit in artikel 6 op te nemen dat de invulling en de uitvoering van de nulmeting door (een nader door u te benoemen) onafhankelijke partij dienen te worden getoetst.*

Nationaal Park Drentsche Aa

In onderdeel 7.3.2 van uw ontwerpbesluit geeft u aan nog te zullen beoordelen of er nadelige gevolgen voor de natuur zullen optreden in het effectgebied van de gaswinning volgens het winningsplan Westerveld. Het betreft met name de gevolgen voor het Nationaal Park Drentsche Aa. De beoordeling dient vooraf plaats te vinden en de voor dit gebied van toepassing zijnde toetsingskaders zijn daarbij van belang:

- artikel 2.7 van de Wet natuurbescherming, in het bijzonder de instandhoudingsdoelstelling van het gebied;
- de Kaderrichtlijn Water voor wat betreft de waterkwaliteitsdoelstellingen voor het stroomdal van de Drentsche Aa;
- het (ontwerp)-Beheerplan Drentsche Aa-gebied.

Wij verzoeken u het vorenstaande in uw instemmingsbesluit op te nemen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, secretaris

wa/coll.

, voorzitter

Afschrift aan Provinciale Staten van Drenthe

Aan:

Het College van Gedeputeerde Staten
Postbus 122
9400 AC Assen

Assen, 30-05-2017

Betreft:

vragen ex artikel 41 RvO over zienswijzen ontwerp-instemmingsbesluit gaswinningsplan Westerveld

Geacht college,

Bij de adviesaanvraag over het gaswinningsplan Westerveld (11 velden in Noord-Drenthe) heeft u niet samen met de noordelijke gemeenten opgetrokken. De gemeenten hebben zich in hun advies aan de minister duidelijk tegen deze plannen gekeerd. De provincie Drenthe heeft dat in haar advies, tot onze verbazing, niet gedaan.

De minister heeft op een aantal onderdelen de adviezen overgenomen maar wil wel een vergunning verlenen voor de gaswinning. De decentrale overheden en bewoners kunnen zienswijzen indienen op dit instemmingsbesluit. Een gespecialiseerd team vanuit de gemeenten heeft zienswijzen geformuleerd. Bij elk onderdeel wordt aangegeven wat ze ervan vinden.

De SP wil per onderdeel weten wat uw college ervan vindt. Daarom leggen we u de zienswijzen van de gemeenten voor en vragen wij u per onderdeel gemotiveerd aan te geven waarom u die zienswijze wel of niet ondersteunt. Korthedshalve verwijzing naar uw zienswijze voldoet voor ons niet als antwoord.

Namens de SP fractie

Wim Moinat

Zienswijzen gemeenten:

MAATSCHAPPELIJKE IMPACT

Wij vinden dat u:

1. In navolging van het door u omarmde advies van de OvV de maatschappelijke gevolgen expliciet en transparant dient te benoemen en te betrekken in uw afweging.

Energiebeleid

Wij vinden dat u:

1. Een duidelijker motivering moet geven over de afweging die u maakt.
2. Moet aantonen dat de genoemde hoeveelheden nodig zijn voor de leveringszekerheid.

COMMUNICATIE

Wij vinden dat:

1. Het winningsplan en ontwerpbesluit op het aspect van leesbaarheid en daarmee het burgerperspectief niet voldoen aan ministeriële toezeggingen en er daarom een nieuw winningsplan en ontwerpbesluit moeten komen.

Natuur en milieu – Nationaal Park Drentsche Aa

Wij vinden dat:

1. Uit het oogpunt van een integrale belangenafweging, het ontbreken van een volledige natuurtoets een belangrijke omissie is in uw ontwerpbesluit, conform artikel 36 van de Mijnbouwwet. Wij zijn van mening dat dit gebrek feitelijk zou moeten leiden tot het onthouden van instemming aan het winningsplan Westerveld.
2. Het toevoegen van natuuronderzoek en uw beoordeling daarvan aan uw definitieve besluit is te laat en in strijd met een zorgvuldige voorbereiding als bedoeld in de Algemene wet bestuursrecht. Tevens komt met het later toevoegen van de natuurtoets aan de aanvraag cq. vergunning de rechtszekerheid in het gedrang.
3. Voor het onderhavige winningsplan een MER-rapportage verplicht is, conform art 7.2a van de Wet Milieubeheer in samenhang met art. 2.8 van de Wet natuurbescherming en u derhalve het ontwerpbesluit incl. de MER-rapportage opnieuw ter inzage moet leggen.

Productie put Vries-10

Wij vinden dat:

1. Door het in gebruik nemen van put Vries-10 gehandeld wordt in strijd met het vigerende winningsplan en artikel 24 van het Mijnbouwbesluit.
2. Zowel NAM, als uw ministerie van EZ in deze zaak niet zorgvuldig met inwoners en andere overheden hebben gecommuniceerd en geacteerd.
3. Vanuit het oogpunt van burgerperspectief het niet begrijpelijk is, dat na ruim 20 jaar geen gas te hebben gewonnen uit het veld Vries Zuid, deze winning uit een nieuwe put als een bestaande winning onder het vigerende winningsplan wordt beschouwd. Wij vinden dat u gelet op bovenstaande deze winning moet laten beëindigen.
4. De beschrijving van de boorgaten en verbuizingen in het onderhavige winningsplan niet voldoet aan de wettelijke vereisten (art. 24, lid 1 van het Mbb) en hiermee het plan niet ontvankelijk is, althans daaraan instemming moet worden onthouden.

Productiesnelheid

Wij vinden dat u:

1. Wél aandacht moet schenken aan de effecten van de productiesnelheid en SodM en NAM op moet dragen eerst onderzoek te doen naar de risico's van de productiesnelheid en fluctuaties en op basis hiervan een productiesnelheid in de vergunning op te leggen die niet tot extra risico's leidt op bodemtrilling.

Totale productie en fluctuaties en duur van het besluit

Wij vinden dat u:

1. De noodzaak van de gaswinningen uit het Westerveld systeem moet onderbouwen en tevens aandacht moet schenken aan (het voorkomen van) fluctuaties in het winningsniveau.
2. De geldigheidsduur van een winningsvergunning terug moet brengen tot vijf jaren.

Onzekerheden

Wij vinden dat u:

1. In de besluitvorming niet transparant bent hoe de genoemde onzekerheden zijn afgewogen in de besluitvorming.
2. Gelet op de onzekerheden nu niet tot een afgewogen besluit kunt komen.

Ontbrekende/onjuiste gegevens

Wij vinden dat u:

1. Een nieuwe SRA moet laten uitvoeren waarin de toekomstige ontwikkeling van het Werklandschap Assen-Zuid (en andere recente bestemmingsplannen) en andere voorkomende bebouwing en functies worden meegenomen en dat u deze SRA opnieuw voor advies moet voorleggen aan alle wettelijke adviseurs. Ook moet de SRA berekening opnieuw gedaan worden met de juiste bevolkingsdichtheid voor het gasveld Eleveld.

Verskillende benamingen van velden en putten

Wij vinden dat u:

1. Het ontwerpbesluit en het winningsplan op dit punt moet corrigeren en opnieuw ter inzage moet leggen.
2. Niet kunt instemmen met een winningsplan waarin niet nauwkeurig is omschreven waarvoor instemming wordt gevraagd en dat niet voldoet aan de bepalingen uit de Mijnbouwwet.

Bodemtrilling

Wij vinden dat u:

1. alsnog inzicht moet geven op welke manier zaken als vallende objecten in uw afweging zijn meegenomen.

Reservoirstimulatie/ Fracken

Wij vinden dat u:

1. De bagatelprocedure om alsnog zuur- of hydraulische stimulatie mogelijk te maken, niet toe moet passen.
2. Precies moet aangeven welk paragraaf uit het winningsplan niet van toepassing is verklaard.

Voorkomen van schade (wettelijke verplichting)

Wij vinden dat:

1. Omdat er nog diverse velden uit het Westerveld systeem in productie zijn, de vereisten uit de Mijnbouwwet onverminderd van toepassing zijn. Het winningsplan dus een beschrijving dient te bevatten van de maatregelen ter voorkoming van schade door gaswinning. U het winningsplan niet ontvankelijk moet verklaren, althans daaraan uw instemming moet onthouden.
2. De toezegging van de NAM in het winningsplan ten aanzien van de plaatsing van enkele versnellingsmeters te verblijvend is en weinig concreet is geformuleerd. U stelt dan ook ten onrechte dat door de NAM in voldoende mate aan de wettelijke vereisten wordt voldaan.

Afhandeling van schade

Wij vinden dat u:

1. Als verantwoordelijk minister erop toe moet zien dat – evenals in het aardbevingsgebied Groningen – een volledig onafhankelijk orgaan wordt ingesteld voor de afwikkeling van schade als gevolg van alle mijnbouwactiviteiten (en beheersmaatregelen voor het grondwaterpeil). Voor ons is van groot belang dat de onafhankelijkheid en objectiviteit van de schadeafwikkeling in voldoende mate gegarandeerd zijn.
2. Uw instemmingsbesluit pas van kracht kan laten worden, nadat er een onafhankelijke schadeafhandeling operationeel is.
3. Zorg moet dragen dat indien NAM vanwege onvoorziene omstandigheden in de toekomst niet meer of onvoldoende aan zijn financiële verplichtingen kan voldoen, de vergoeding van schades en compensatie te allen tijde is gegarandeerd door de Staat.
4. In de huidige Mijnbouwwet de schadevergoeding vanuit het Waarborgfonds mijnbouwschade niet moet beperken voor natuurlijke personen maar verbreden naar alle rechtspersonen. (lees: ondernemers met bijvoorbeeld een BV of NV).

Lusten en lasten

Wij vinden dat u:

1. In uw besluit zekerheid en duidelijkheid moet geven over de vorm en omvang van de lusten c.q. compensatie voor de inwoners van de regio en dat dit integraal onderdeel moet zijn van uw afweging.

RISICOBEBEERSYSTEEM

Wij vinden dat:

1. u in het kader van rechtszekerheid vooraf nauwkeurig aan moet geven hoe de representatieve nulmeting aan gebouwen en werken moet worden uitgevoerd en in welk gebied de nulmetingen moeten worden uitgevoerd. Bij dit laatste vinden wij dat er nulmetingen moeten worden uitgevoerd in het gehele gebied waar zich bevingen en effecten kunnen voordoen.
2. vanwege de risico categorie van de velden Vries en Eleveld er een totaal meetplan met versnellingsmeters, tilt en glasvezelmeters moet komen, zodanig dat bij registratie van een beving een causaal verband tussen beving en gemelde schade kan worden gelegd. Dit meetplan moet betrekking hebben op het gehele gebied waar zich bevingen en effecten kunnen voordoen.
3. in het kader van de rechtszekerheid in de vergunning een door SodM goedgekeurd risicobehersysteem inclusief een meet- en monitoringsprotocol moet zijn opgenomen waarmee de inwoners en andere belanghebbenden inzicht krijgen in de verplichtingen van de NAM.
4. Uw instemmingsbesluit pas van kracht te laten worden, nadat het meetsysteem operationeel is en de nulmetingen zijn uitgevoerd.
5. De voorgeschreven maatregelen niet beperkt moet blijven tot de velden Eleveld en Vries Zuid maar moet gelden voor alle producerende velden uit het winningsplan.

ARTIKELEN ONTWERPBESLUIT

Artikel 1:

Gelet op de onvolkomenheden en omissies van het winningsplan en de naar onze mening onvoldoende transparante gemaakte afweging in het ontwerp-instemmingsbesluit over winning en maatschappelijke risico's, zoals in voorgaande hoofdstukken van deze zienswijze is toegelicht zijn wij van mening dat er geen instemmingsbesluit kan worden verleend aan het winningsplan Westerveld. Wij vinden dat u duidelijk en concreet moet aangeven met welke delen (paragrafen) van het winningsplan u niet instemt.

Artikel 2:

Wij kunnen instemmen met dit artikel.

Artikel 3:

Wij zijn van mening dat in dit ontwerp-instemmingsbesluit de plaatsing en aantallen versnellingsmeters onvoldoende is gespecificeerd. Dit geeft onvoldoende rechtszekerheid voor de inwoners. Het meetplan van versnellingsmeters moet onderdeel zijn van een transparant risicobehersysteem voor alle producerende gasvelden in de besluitvormingsfase van onderhavig winningsplan.

Artikel 4:

Wij zijn van mening dat een risicobehersysteem onderdeel moet zijn van de besluitvormingsfase van het winningsplan om invulling te geven aan de rechtszekerheid van onze inwoners. Het risicobehersysteem moet gelden voor alle velden uit het winningsplan waaruit geproduceerd wordt.

Artikel 5:

Wij constateren dat u ons standpunt aangaande afhandeling van schade onderschrijft. Wij zijn echter van mening dat u de verantwoordelijkheid hiervoor ten onrechte primair neerlegt bij de NAM in overleg met de decentrale overheden. Wij zijn van mening dat u ervoor moet zorgen dat – evenals in het aardbevingsgebied Groningen – een volledig onafhankelijk orgaan wordt ingesteld voor de afwikkeling van schade als gevolg van alle mijnbouwactiviteiten.

Artikel 6:

Een representatieve nulmeting is in het besluit niet concreet uitgewerkt en gespecificeerd. Dit moet onderdeel zijn in de fase van besluitvorming van het winningsplan om invulling te geven aan de rechtszekerheid van onze inwoners. en gaan gelden voor alle velden waaruit geproduceerd wordt.

Artikel 7:

Bij de huidige onzekerheden over seismische risico's en energietransitie, is het 'vergunnen' van een winning gedurende tien jaren te lang. Wij menen dat het winningsplan zou moeten gelden voor een periode van maximaal vijf jaren, waarna opnieuw nut en noodzaak van gaswinning uit deze velden moet worden bezien.